

EXPERIÈNCIA D'ESCRITURA

VIURE A LA GRÈCIA ANTIGA!

Centre: Institut Pompeu Fabra

Adreça: Av. Fèlix Duran i Canyameres, 3, Martorell

Correu: e3003641@xtec.cat

Responsables activitat: Montse Barrieras i Mar Capmany

Data de l'experiència: curs 2016-2017

ST: Baix Llobregat

1. Contextualització de l'experiència

1.1. Context del centre

L'Institut Pompeu Fabra de Martorell es va crear l'any 1967 com a centre de l'antic Batxillerat elemental i superior, PREU i posteriorment COU, després va passar a impartir ensenyaments de BUP i COU fins a l'entrada en vigor de la LOGSE i la reforma educativa. Ha estat i és un referent a la comarca amb abundant alumnat procedent de fora de Martorell, sent el primer Institut creat a la població. Actualment ofereix els següents ensenyaments de règim general: ESO (quatre línies), Batxillerat en torn diürn (6 primers i 5 segons, de les modalitats d'Arts, Científic-Tecnològic i Humanístic-Social i Batxillerat en torn nocturn (2 grups).

El centre va participar en la formació de l'ILEC (Impuls de la lectura) (2012-2013) i de l'Ara escric (2017-2018). Després d'aquesta última formació, un equip de professores va desenvolupar una formació entre iguals per tal d'implementar la metodologia de l'Ara escric a 1r d'ESO (2018-2019).

1.2. Descripció general de l'activitat

Viatjarem en el temps de la Grècia antiga per poder saber per què es considera el bressol de la civilització europea.

Per fer aquest viatge valorarem el seu llegat (paraules que usem d'origen grec) i investigarem la societat (els diferents grups socials), la religió (a través de l'elaboració d'un **arbre genealògic** en format mural dels déus, deesses i herois de l'Olimp), l'economia (comerç i agricultura) i la política de la Grècia antiga (amb una línia del temps), amb la finalitat d'imaginar-nos com seria un dia per a una persona grega de l'antiguitat, creant un **diari personal**.

1.3. Nivell educatiu

1r d'ESO

1.4. Agrupament de l'alumnat

Activitats individuals: la majoria d'activitats.

Activitats en grups: mural dels déus de l'Olimp.

1.5. Àrea o matèria

Llengua catalana i Ciències socials

1.6. Temporització

Onze sessions d'una hora cadascuna.

2. Planificació de l'experiència

2.1. Objectius

- Conèixer la Grècia antiga: mitologia i religió, societat, política i economia.
- Descriure els déus (atributs, aspecte físic, etc.) i parentiu (arbre genealògic).
- Crear un diari personal que demostrï l'assoliment dels conceptes estudiats sobre la Grècia antiga.
- Escriure textos descriptius, expositius i narratius.

2.2. Competències bàsiques

Àmbit lingüístic: Llengua catalana i literatura

Dimensió comprensió lectora

C1. Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls.

C2. Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el seu format, i interpretar els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l.

Dimensió expressió escrita

C4. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.

C5. Escriure textos de tipografia diversa i en diferents formats i suports amb adequació.

C6. Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.

Dimensió comunicació oral

C7. Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals.

C8. Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

AC1. Adquirir l'hàbit de la lectura com un mitjà per accedir a la informació i al coneixement, i per al gaudi personal; i valorar l'escriptura com un mitjà per estructurar el pensament i comunicar-se amb els altres.

AC2. Implicar-se activament i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.

Àmbit social

Dimensió històrica

- C1. Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica.
- C2. Aplicar els procediments de la recerca històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat
- C4. Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics.

Dimensió cultural i artística

- C9. Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i afavorir que les generacions futures se l'apropriïn.

Àmbit digital

Dimensió tractament de la informació i organització dels entorns d'aprenentatge

- C4. Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals.

2.3. Continguts

Àmbit lingüístic: Llengua catalana i literatura

- El text descriptiu.
- El text expositiu.
- El text narratiu: el diari personal.
- El procés de planificació i redacció d'un text.

Àmbit social

- La definició i l'origen etimològic de les paraules.
- Cronologia i temps històric.
- La Grècia antiga: mitologia, societat, política i economia.

Continguts clau:

Llengua catalana

- Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura o de la seqüència audiovisual. (CC2)
- Estratègies per a la producció de textos escrits i multimèdia: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés. (CC4)
- Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques. (CC5)
- Lectura i comprensió de textos: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics. (CC11)
- Pragmàtica: textos narratius, descriptius i expositius. (CC19)

Ciències socials

- Coneixements històrics temporals.
- Textos de les ciències socials (descripció, explicació).
- Cronologia i temps històrics.
- Fonts primàries.
- Elements de canvi i de continuïtat entre etapes històriques.
- Anàlisi d'imatges

2.4. Criteris d'avaluació

1. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats (planificant, textualitzant, revisant i reescriuint), i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
2. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, i en relació amb la finalitat que persegueixen (expositius, descriptius i narratius), seguint models.
3. Elaborar un mural amb tots els textos expositius i descriptius redactats pels alumnes sobre els déus i els herois grecs, fent l'arbre genealògic de l'Olimp amb imatges de cadascun d'ells.
4. Elaborar un diari personal de dos dies a la vida d'una persona a la Grècia antiga.
5. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals i informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua, per a discursos relacionats amb la vida quotidiana, les relacions socials, la vida acadèmica i els mitjans de comunicació, i per a gèneres de text expositius, descriptius i narratius.
6. Ser creatiu en la redacció del diari personal.

3. Desenvolupament de l'experiència

Sessió 1 (1 h): Presentació de l'activitat.

Activitat per descobrir paraules d'origen grec.

Sessió 2 (1 h): Situació locativa i temporal de la Grècia antiga (datació, aspectes climàtics, etc.)

Sessió 3, 4 i 5 (3 h): Introducció a la Mitologia grega. Recerca d'informació sobre un déu o heroi grec i creació d'un text expositiu amb una seqüència descriptiva sobre el déu escollit. Realització d'un mural amb els textos i imatges cercades pels alumnes.

Sessió 6 i 7 (2 h): Explicació de l'organització política, econòmica i social i el naixement de les polis. Realització d'un eix cronològic de la Grècia antiga. Visionat d'un documental.

Sessió 8 (1h): L'art grec: característiques i estils. Visionat d'un documental. Dibuix dels tres ordres de l'arquitectura grega.

Sessió 9 i 10 (2 h): Creació literària d'un diari personal ambientat a la Grècia clàssica. Planificació del text, revisió i reelaboració del text.

Sessió 11 (1 h): Lectura en veu alta dels diaris personals dels alumnes per a fer-ne una coavaluació.

4. Valoració de l'experiència

Els alumnes de 1r d'ESO gaudeixen d'aquesta activitat perquè combina una part més acadèmica, amb la recerca d'informació i d'imatges, i una part més creativa del diari personal. Una qüestió molt ben valorada ha estat la codocència en algunes de les sessions del projecte. El fet de ser dues professores a l'aula ha facilitat que poguéssim atendre millor els alumnes, sobretot en la planificació i textualització dels escrits.

5. Materials

- Dossier amb el material didàctic per dur a terme el treball
- Ordinadors per a la recerca d'informació
- Rúbrica per avaluar el projecte a càrrec del professorat

RÚBRICA D'AVALUACIÓ PER AL PROFESSOR: Diari personal d'un personatge de l'antiga Grècia				
	NIVELL EXPERT (4)	NIVELL AVANÇAT (3)	NIVELL APRENT (2)	NIVELL NOVELL (1)
Planificació de l'escrit	Omple la base d'orientació amb autonomia: té idees, pren la iniciativa...	Omple la base d'orientació, però no totes les idees són vàlides, li costa entendre el que ha de fer...	Necessita l'ajuda del docent per omplir la base d'orientació. Li costa prendre la iniciativa i decidir què és adequat o no.	Pràcticament no omple la base d'orientació o totes les idees les aporta el professor. Bloqueig i poca imaginació.
Característiques del gènere	El diari personal de l'alumne té totes les	El diari personal de l'alumne té pràcticament	El diari personal no reuneix totes les	El diari personal de l'alumne no té cap de les

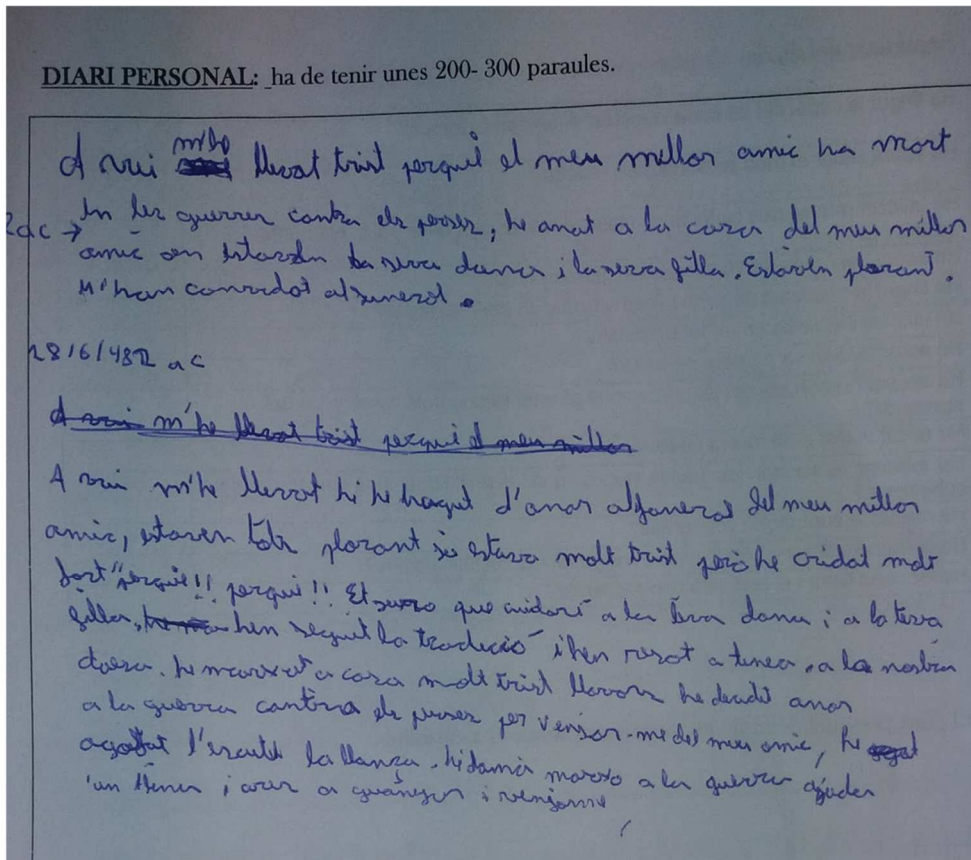
	característiques del gènere: 1a persona, temps verbal, lògica temporal ...	totes les característiques del gènere, però li costa entendre'n la lògica temporal.	característiques del gènere: canvi de persona, canvis de temps verbals incoherents, etc.	característiques que ha de tenir el gènere.
Adequació	El text aconsegueix l'objectiu comunicatiu que es demana i el registre és adequat.	El text aconsegueix globalment l'objectiu comunicatiu, però hi ha fragments del text que se n'aparten.	El text no acaba d'aconseguir l'objectiu comunicatiu i el registre no és l'adequat.	El text no aconsegueix l'objectiu comunicatiu. El registre no és l'adequat.
Coherència	El text està ben organitzat. Les idees són clares i totes són rellevants.	Algunes de les idees del text no estan expressades de manera clara, tot i que l'estructura és adequada. Idees rellevants.	El text conté idees no rellevants i algunes no són clares. L'estructura és millorable.	El text no està ben organitzat, les idees són molt confuses i poc rellevants.
Cohesió	Enllaça bé les idees i la puntuació és correcta. No repetició de paraules perquè s'usen anàfores, sinònims, etc.	El text conté algunes errades de puntuació i alguna repetició, però les idees estan ben enllaçades.	Errades de puntuació i repeticions. S'usen connectors però no sempre de manera correcta o amb el sentit que han de tenir.	Idees desconnectades, puntuació sense criteri, repeticions, no s'usen connectors ...
Revisió del text	Ha dedicat temps a revisar l'escrit i, amb l'ajuda del professor, l'escrit ha millorat.	Ha dedicat temps a revisar l'escrit i el professor l'ha ajudat, però el text no acaba de millorar.	Ha dedicat poc temps a revisar l'escrit sense un criteri gaire clar, la qual cosa fa que l'escrit no hagi millorat respecte a l'esborrany previ.	No ha dedicat temps a la correcció i revisió de l'escrit (o bé perquè no en sap o bé perquè no li interessa).
Creativitat	L'escrit és original i imaginatiu. L'alumne ha sabut posar-se a la pell del personatge triat i ha treballat els aspectes de localització i creació del personatge. Demostra que ha integrat els	L'escrit és original i imaginatiu, però ha necessitat ajuda del professor o dels companys a l'hora d'imaginar-se el personatge. Els aprenentatges sobre Grècia no estan ben integrats o són	L'escrit és poc original i imaginatiu. Depèn molt dels models dels companys, i li costa donar vida al personatge. No ha sabut integrar els aprenentatges sobre Grècia.	Hi ha molt poca evidència de creativitat en la narració del diari personal. S'ha limitat a una idea bàsica que no ha sabut desenvolupar. Els aprenentatges sobre Grècia no els ha sabut integrar.

	aprenentatges sobre Grècia.	purament anecdòtics.		
Presentació	Té títol. És atractiu a la lectura. Distribució correcta dels paràgrafs. Lletre lleugera.	La presentació és força bona, però hi ha algun aspecte que no s'ha tingut en compte: netedat, títol, distribució de paràgrafs, bona lletra, etc.	La presentació és acceptable, però hi ha diversos aspectes que no s'han tingut en compte: netedat, polidesa de la lletra, títol, distribució de paràgrafs, etc.	Hi ha mostres clares que no ha vetllat per una presentació de qualitat. L'escrit és brut (gargots, guixades...), no hi ha títol, la lletra és il·legible, paràgraf únic, etc.

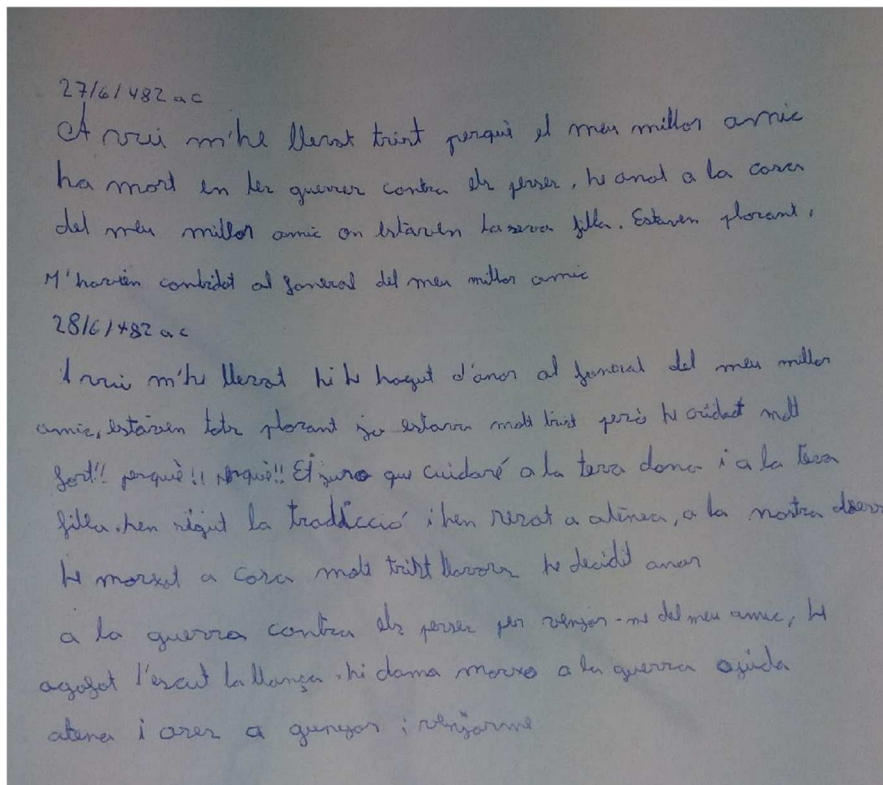
RÚBRICA D'AVUACIÓ PER AL PROFESSOR: Diari personal d'un personatge de l'antiga Grècia															
Planificació de l'escrit															
Característiques del gènere															
Adequació															
Coherència															
Cohesió															
Revisió del text															
Creativitat															
Presentació															

6. Galeria fotogràfica

Evidència: esborrany del diari personal

Evidència: revisió del diari personal

Maria Brotes
 4r C
 5/18

DIARI PERSONAL

Dia 21 d'abril de 449 a.C
 Avi ha començat el dia i he hagut d'anar al sopar de conreu com cada dia perquè sóc un esclau. He demanat ajuda a Demetrius perquè els conreus augmentin. Aquest any que tinc és un descarat treball molt i em dona molt poc menjar, però no em puc queixar perquè el meu pare també és esclau i jo també he de ser esclau, a saber sóc molt jove, només tinc 22 anys. He d'anar vestit amb una túnica de ll. Avi al migdia he hagut d'anar a la stoa a comprar. M'he quedat encantada mirant el temple perquè era molt bonic, a Esparta. A la tarda he hagut d'anar al camp de conreu fins al vespre i després he sopat dos trossos de pa i me n'he anat a dormir.

Dia 22 d'abril de 448 a.C
 Avi m'he despertat, el meu avó m'ha dit que havia d'anar a l'Àgora perquè em volia vendre. Jo estava una mica nerviosa per saber quin amo em faria. Quan hem arribat a l'Àgora el meu avó m'ha lligat amb unes cadenes.

Maria Brotes

DIARI PERSONAL

Avi dia 28/4/400 a.C. M'he llevat i he anat a veure els meus esclaus i he comprat l'estat de Solit en que s'hi treballa. He decidit vendre dos.

Quot els he venut, amb els 2000 dracmes que m'han donat, he anat a mirar una casa més gran per viure-hi. A la casa hi ha una cuina gran, dues habitacions per descansar i el menjador. La casa costa dues plantes i no té jardí. Vaig decidir comprar-ne un altra perquè l'atze és fetta i no té més. Quan he acabat de veure la casa, he tornat a l'Ata a comprar-me una ànfora de vi, i he tornat a casa m'he a fer-me el dinar. He begut molt vi, i ~~me n'he~~ m'he quedat a dormir davant tota la tarda.

Avi dia 29/4/400 a.C. m'he llevat i he decidit comprar-me la casa. He anat a parlar amb el venedor i hem estat discutint sobre el preu. Hem quedat que li compraré la casa per 7000 dracmes. A la tarda he quedat esperant i dormint les claus, i he anat la meua casa avorita. He dit-li he pagat m'he donat les claus. He entrat a la meua nova casa i he pensat on la decoraré.

Evidència: arbre genealògic

